

A Republikánus Párt tanulhat a Fidesztől

Scheffer Joakim

A Republikánus Párt alapvető problémája, hogy nem tud a választóinak jelentős gazdasági előnyöket kínálni. Idén azt hitték, hogy a győzelemhez elegendő azt mondani: ők nem Joe Biden – mérlegelte az amerikai féldős választások eredményeit Gladden Pappin a lapunknak adott interjújában. Az American Affairs amerikai folyóirat alapítója és a Mathias Corvinus Collegium vendégoktatója szerint a Republikánus Párt tanulhat a Fidesztől, hiszen fontos, hogy a választóknak kézzelfogható gazdasági támogatást nyújtsanak.

Részletek a 10. oldalon

Gladden Pappin: „A Republikánus Párt tanulhat a Fidesztől”

Az MCC vendégoktatója szerint a demokraták uralják az amerikai sajtót és az egyetemeket

A Republikánus Párt alapvető problémája, hogy nem tud választóinak jelentős gazdasági előnyöket kínálni, a demokraták pedig sikeres pártgépezetet hoztak létre, amelynek segítségével tudnak mozgósítani, ha szükséges – vont mérleget az amerikai féléldős választások eredményeiről Gladden Pappin a Magyar Nemzetnek adott interjúban. Az American Affairs amerikai folyóirat alapítójával, a Mathias Corvinus Collegium (MCC) vendégoktatójával a Republikánus Párt és a trumpizmus jövőjéről beszélgettünk.

Scheffer Joakim

– A november 8-i féléldős választások nyomán a republikánusoknak sikerült megszerezniük a többséget a képviselőházban, de elmaradt a sokak által várt elsőpró siker, a „vörös cunami”. Mik lehetnek az okai a párt relatív gyenge szereplésének?

– Az amerikai választókat zavarja a gazdasági helyzet és az infláció, ugyanakkor nem bíznak eléggé abban, hogy a republikánusok megfelelően orvosolják ezeket a problémákat. A szavazók 47 százaléka mondta azt, hogy a gazdaság és a munkaerő helyzete a legfontosabb probléma, amellyel az országnak szembe kell néznie, ezen választók 65 százaléka pedig a republikánusokra szavazott. Azonban a fontos csataterületekben, mint Pennsylvania, Georgia vagy éppen Arizona a független szavazók túlnyomó része a demokratákra húzta be voksát. A Republikánus Párt alapvető problémája, hogy nem tud a választóinak jelentős gazdasági előnyöket kínálni. Idén azt hitték, hogy a győzelemhez elegendő azt mondani: ők nem Joe Biden. A pártatlan szavazóknak azonban ez nem adott elég indokot arra, hogy a republikánusokra szavazzanak. Az egyik fő kampányüzenetük az volt, hogy többséget szerezve visszavágják a kormányzati kiadásokat. Egy ilyen állítás az elkötelezett republikánus szavazóknál megállja a helyét, azonban a független választók éppen a kormány által kínált gazdasági programok megerősítését akarják. Ebből a szempontból a Republikánus Párt tanulhat a Fidesztől: nagyon fontos, hogy a választóknak kézzelfogható gazdasági támogatást nyújtsanak. A republikánusoknak a nemzeti többség pártjává kell válniuk, támogatniuk kell a mindenki számára előnyös állami juttatásokat, ugyanakkor mindezt a konzervatív értékek figyelembevételével mellett kell megtenniük.

– Milyen következtetéseket vonhat le a pártvezetés az eredményekből?

– Az Egyesült Államokban a választási kampányokhoz rengeteg erőforrás van szükség, ezen pénzügyi források nagy részéről pedig a washingtoni republikánus vezetők – elsősorban Mitch McConnell és Kevin McCarthy – döntenek. Ők döntöttek úgy, hogy nem támogatják óriási összegekkel azokat a jelölteket, akik elkötelezettek Donald Trump korábbi elnök populista politikája mellett. Az olyan államokban, mint Arizona vagy Pennsylvania, Trump-jelöltje nagyon közel kerültek a győzelemhez, egyes szakértők szerint a republikánus vezetők támogatásával pe-

dig meg is nyerhették volna a választásokat. Bizonyos értelemben a vezetők nem akarja, hogy Trump fenntartsa vagy tovább növelje befolyását a párt-

daságilag kiárusított vidéki munkásosztályt. A trumpizmus innen kinövő változata az amerikai ipar megerősítését, a szociális programok, a társadalombiztosítási rendszer fontosságát, valamint – ami a külpolitikát illeti – a békét hangsúlyozta. A trumpizmus rosszabbik változata akkor kezdődött, amikor Trump azt hitte, hogy sikerült megszéldítenie a washingtoni bürokráciát, és válogatás nélkül vált meg kormányzatának tagjaitól. Ez a trumpizmus a bűnözésre és a bevándorlásra

– A féléldős választások nagy republikánus győztese Ron DeSantis floridai kormányzó, aki elsőpró diadalt aratott a déli államban. Sokak szerint neki kéne indulnia a 2024-es elnökválasztáson Trump helyett. Mik a főbb különbségek a két politikus között, és kinek lehet több esélye 2024-ben?

– Annak ellenére, hogy Ron DeSantis kiváló kormányzó, vannak kétségeim afelől, hogy meg tudná nyerni azokat a bizonytalan szavazókat, akik gazdasá-

virus-járvány miatti lezárások ellenzése, valamint a woke-ideológia elleni harca nagy népszerűséget hozott DeSantisnak, azonban gazdasági populizmust kell hirdetnie annak érdekében, hogy nemzeti szinten is sikeres legyen. Trumpnak és DeSantisnak egyaránt vannak előnyei és hátrányai. DeSantis egy sikeres kormányzó, aki nem fél a médiától, merész, fegyvermezt és jól beszél. Azonban a nemzeti gazdaságpolitikáról alkotott elképzeléseit még nem tudjuk, és elképzelhető, hogy a régi, szabadpiacpárti republikánus elitnek nagy befolyása lenne ezekre. Emellett külpolitikájában is inkább a külföldi beavatkozásokat pártolja. Trump ezzel szemben külpolitikai realista és gazdasági populista, ezek a nézetek nagyobb eséllyel hozhatják el a republikánus sikert. A másik oldalon ugyanakkor gyakran fegyvermeztelen és öntelt, ellentmondásos a megítélése a bizonytalan szavazók körében. Kettejük jó tulajdonságainak kombinációja lenne a legideálisabb a párt számára, a probléma itt az, hogy nem teljesen egyértelmű, hogy a pártvezetés egyáltalán jónak gondolja-e Trump pozitív jellemzőit. Sokan közülük visszatérnének a hagyományos szabadpiaci ortodoxiához, visszafognák a kormányzati kiadásokat, a szociális támogatásokat, és – főként a nagyvállalatok esetében – adót csökkentenének. Az nem világos, hogy ez a felfogás valaha is sikerre vezetheti-e őket.

– A republikánusok hibáiról már sokat beszélünk. Mi volt a demokráta „siker” titka?

– A demokraták sikeres pártgépezetet hoztak létre, amelynek segítségével tudnak mozgósítani, ha szükséges. Emellett Mark Zuckerberg, a Facebook alapítója több száz millió dollárt költött arra, hogy az amerikai választások teljes „infrastruktúráját” baloldali aktivisták kezeljék. Országszerte civil szervezeteket hozott létre, amelyek célja a választások lebonyolításának „segítése” volt, majd ezeket kizárólag baloldali aktivistákkal töltötte fel. Muszaj megemlíteni, hogy az évtizedek óta tartó LMBTQ-propaganda is megtette a hatását, az átlagemberek már egyre kevésbé konzervatívak. Az abortusz témája éveken át a republikánus választókat vitte az urnához, most a demokratákat tüzelte fel jobban. A demokraták emellett uralják az amerikai sajtót és az egyetemeket, megváltoztatták a választási törvényeket, ennek köszönhetően jobban tudtak mozgósítani. Kulturális értelemben sokkal szélsőségesebbek, mint az átlagos amerikaiak, azonban nagyon sokan támaszkodnak az általuk kínált kormányzati programokra. Emellett fontos megjegyezni: bár Joe Biden elnök szenis, de nem gyűlölik annyira az embereket, mint például Barack Obamát mandátumának bizonyos időszakában. Az amerikaiak sajátják Bident, és csalódottak, hogy az országnak ilyen elnöke van, azonban ez nem jelenti azt, hogy kiszavazák a hivatalából.

Az American Affairs folyóirat alapítója a féléldős választások eredményeit értékelte lapunknak

Fotó: Europress/AFIP

ban. A republikánusoknak muszaj belátniuk, hogy a győzelemhez az amerikai gazdasági aggályait közvetlen intézkedésekkel kell orvosolniuk, nem pedig a kormányzati kiadások és az adók csökkentésével. Az Egyesült Államokban – akárcsak a világon bárhol – bizonytalanra vált a gazdasági helyzet. A fiatalok nem látják olyan pozitívan a jövőt, ahogyan a szülei és nagyszülei. Mégis mit kínálnak ezeknek a szavazóknak a republikánusok? A válasz: nem elegendő ahhoz, hogy elsőpró győzelmet arassanak a választásokon.

– Milyen hatással lehet Trump elnöki ambícióira, hogy az általa támogatott jelöltek több csataterületen alulmaradtak?

– A trumpizmusnak vannak jobb és rosszabb verziói. Amikor 2016-ban indult az elnöki posztért, felfedezett egy olyan választói réteget, amelyet a republikánusok egészen addig figyelmen kívül hagytak: a korábbi demokrata és republikánus kormányzatok által gaz-

helyezi a hangsúlyt, valamint előtérbe helyezte Trump személyiségének hibáit, amely az elcsalt választások és hasonló elméletek emlegetésében csapódik le. Ez a változat ugyan sok emberrel rezonál Trump szavazóbázisának tagjai közül, azonban a nemzet egészének nem nyújt megbízható jövőképet. Szerintem nem lehet sok következtetést levonni abból, hogy a korábbi elnök által támogatott jelöltek elbuktak Nevadában, Arizonában vagy Pennsylvániában. A „jobb” trumpista jelöltek – például J. D. Vance Ohioában – nagy sikereket arattak azzal, hogy a munkahelyek támogatását és az amerikai gazdaság ipari dinamizmusának helyreállítását hangsúlyozták. Ezzel szemben a bűnözés és a bevándorlás mindössze a társadalom 17 százalékánál számít a legfőbb problémának. Sok szavazó joggal érezte azt is, hogy a libertariánus felé hajló jelöltek, akiket Trump támogatott, veszélyt jelentenek az általuk igénybe vett szociális támogatásokra.

bi biztonságot várnak a Republikánus Párttól. DeSantist jelenleg a pártvezetés számos tagja támogatja, akárcsak néhány „Trump utáni” nemzeti konzervatív. A probléma vele az, hogy valószínűtlen, hogy gazdasági kérdésekben eltérne a hagyományos republikánus szabadpiaci elképzeléstől. Olyan gazdasági populizmus nélkül, amely megőrzi az állami támogatások nyújtotta előnyöket az ipar fellendítése mellett, esélytelen, hogy a republikánusok olyan csataterületekben nyerjenek, mint Pennsylvania, Arizona vagy Nevada. Fontos figyelembe venni azt is, hogy Florida egy olyan állam, ahol a középosztály gazdaságilag jó helyzetben van, valamint rengeteg a konzervatív gondolkodású latin szavazó is. Ezzel Florida egyedülálló helyzetben van. Másol, például Nevadában vagy Arizonában a latin szavazók a munkaadókat támogatják, s ahogy láthatuk, ezek a választók nem szeretnék, hogy megfosszák őket az állam által nyújtott kedvezményektől. A korona-